	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	1/12

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu Rehberin amacı, Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarının (HUDK) akreditasyon başvuru prosedürlerini ve başvuruların Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) tarafından hangi şartlara göre değerlendirileceğini ortaya koymaktır.

Rehber; saha denetimi, helal akreditasyonun yenilenmesi, askıya alınması, kapsamının değişimi ve geri çekilmesi gibi süreçlerin HAK tarafından hangi prensiplere bağlandığı hususunda HUDK'ları bilgilendirmek ve yükümlülüklerini açıklamak amacıyla da gütmektedir.

2. ATIF YAPILAN STANDARTLAR

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemleri
- OIC/SMIIC:2019 Standartları

3. TERİMLER, TARİFLER VE TANIMLAR

Baş Denetçi: Görevlendirildiği helal akreditasyon denetiminde bütün işleyleşten ve denetim ekibinden sorumlu olan denetçidir.

Bilirkişi Komitesi: Helal akreditasyon hizmetinin sunulmasında uzmanlığından yararlanan, bilgi ve tecrübesini idarenin yararı için kullanan, bilirkişilik yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir menfaat ilişkisi içinde bulunmayan, idareden bilirkişilik hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan kişilerden oluşan ve HAK Yönetim Kurulu tarafından belirlenen komitedir.

Denetçi: HAK tarafından belirli bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunu bireysel olarak veya bir ekibin parçası olarak denetlemek üzere görevlendirilmiş kişidir.

Denetim: Bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun faaliyetlerinin, sistemlerinin ve personelinin helal uygunluk değerlendirme alanında ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere, standartlara ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığının belirlenmesidir.

Dış Kaynak: HAK tarafından helal akreditasyon sürecinin yürütülmesi amacıyla hizmetine başvuru alan taraflardır.

Doküman: HAK tarafından yürütülecek olan helal akreditasyon faaliyetlerinin işleyişini ve prensiplerini düzenlemek amacıyla hazırlanan ve/veya kullanılan her türlü fiziksel, elektronik, manyetik ve buna benzer ortamlarda saklanan ve çoğaltılabilir nitelik taşıyan belgedir.

Dokümante Edilmiş Bilgi: HAK tarafından helal akreditasyon süreçlerinin temel işleyişine ve prosedürlerine yönelik kuralların, karar toplantısı tutanaklarının ve düzenlenen helal akreditasyon sertifikalarının sürdürülebilir bir şekilde kayıt altında tutulması, muhafaza edilmesi ve performans izleme kriterlerine esas kabul edilmesidir.

Düzeltilici Faaliyet: Mevcut uygunsuzluk, kusur veya diğer istenmeyen durumların yeniden meydana gelmesini önlemek amacıyla sebeplerin yok edilmesi için alınan önlemlerle ilgili faaliyettir.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	2/12

Genel Sekreterlik: İlgili mevzuatta tanımlanmış olan, HAK Yönetim Kurulu tarafından helal akreditasyona ve buna bağlı diğer idari faaliyetlere yönelik belirlenen temel politikaların uygulanmasını sağlamak ve izlemekle görevli HAK organıdır.

Gözetim: Akredite edilmiş HUDK'nın helal akreditasyon şartlarını yerine getirmeye devam ettiğinin takibini içeren denetim faaliyetleridir.

Helal Akreditasyon: Helal uygunluk değerlendirme alanında faaliyet gösteren kuruluşların HAK tarafından ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilmesi, yeterliğinin onaylanması, düzenli aralıklarla denetlenmesi ve izlenmesidir.

Helal Akreditasyonun Askıya Alınması: Mevcut helal akreditasyon kapsamının tamamının ya da bir kısmının geçici olarak durdurulmasıdır.

Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı (HADB): Helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri yapan kuruluşların helal akreditasyon başvurularının incelenmesi ve sonuçlandırılması işlemlerini yapan, akredite edilen kuruluşları izleyip denetleyen Genel Sekreterliğe bağlı HAK birimidir.

Helal Akreditasyonun Geri Çekilmesi: Helal akreditasyonun tümüyle iptal edilmesidir.

Helal Akreditasyon Kararı: Helal akreditasyon için yapılan başvurulara istinaden HAK Yönetim Kurulu toplantısı yapılması ve bu toplantıda alınan karar neticesinde HUDK'lara verilecek helal akreditasyon sertifikası temin edilmesi ya da helal akreditasyon başvurusunun reddedilmesidir.

Helal Akreditasyon Kapsamı: Helal akreditasyonun verildiği belirli uygunluk değerlendirme faaliyetidir.

Helal Akreditasyon Sözleşmesi: HUDK'nın helal akreditasyon süreci boyunca ve akredite olduktan sonra uyacağını beyan ettiği şartların yer aldığı sözleşmedir.

Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (HUDK): Ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gösteren kuruluştur.

HUDK Yetkilisi: HUDK'nın göndereceği her türlü bilgi/belgeyi HAK'a iletmeye yetkili olarak atadığı, HAK ile HUDK arasındaki iletişimi sağlayacak olan HUDK personelidir.

İlgili Taraflar: Helal akreditasyon ve helal belgelendirme süreçleriyle ilgili kamu kurum ve kuruluşları, HUDK'lar, akredite olmuş kuruluşlardan helal uygunluk değerlendirme hizmeti alacak müşteri firmalar ve nihai tüketiciler tarafından teşkil edilen kümedir.

İslami Uzman: Helal ve helal olmayan unsurlarla alakalı İslami kurallara ilişkin kapsayıcı bir bilgi birikimine ve yetkinliğe sahip, mevzubahis yetkinliği ilgili bir otorite tarafından kabul edilmiş ve HAK tarafından görevlendirilmiş Müslüman kişidir.

İtiraz: Helal akreditasyon kararının yeniden değerlendirilmesi talebiyle HUDK'nın yapmış olduğu başvurudur.

Kalite Yönetim Sistemi: HAK'ın helal akreditasyon faaliyeti sunma performansının, ulusal mevzuat ve uluslararası kurallar ekseninde güçlü kılınmasına katkı sunan, farklı alanlardaki sürdürülebilir kalkınma

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	3/12

girişimlerini destekleyen, tüm bunları da ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi standardının temel prensip ve gerekliliklerini esas alarak sağlayan kalite yönetim stratejisini ifade eder.

Helal Akreditasyonun Kapsamının Daraltılması: Mevcut helal akreditasyon kapsamının bir kısmının iptal edilmesidir.

Helal Akreditasyonun Kapsamının Genişletilmesi: Mevcut helal akreditasyon kapsamına yeni faaliyet alanlarının eklenmesidir.

Kilit Faaliyet: Politika oluşturulması, proses ve/veya prosedür geliştirilmesi ve uygun olduğunda sözleşmenin gözden geçirilmesi; uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin planlanması, sonuçlarının gözden geçirilmesi, onayı ve kararı gibi HUDK'nın yetkinliğini etkileyen süreçlerdir.

Lokasyon: Helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri ve bunlarla ilişkili faaliyetlerin yürütüldüğü adreslerdir (şube, önemli faaliyetlerin yürütüldüğü adresler, mobil tesis, gezici tesis, sanal saha, uzak personelin görev yaptığı yer, temsilcilik, irtibat ofisi gibi).

Proje Dosyası: Akredite olmak amacıyla HAK'a başvuruda bulunan HUDK'ların başvuru dosyasıdır.

Proje Koordinatörü: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı tarafından görevlendirilen, başvuruda bulunan ve/veya akredite edilen HUDK ile helal akreditasyon faaliyetlerinin her aşamasında her türlü teknik/idari irtibatı sağlayan ve koordinasyon ile sekreteryaya işlemlerini yürüten HAK personelidir.

Rapor Değerlendirme Komitesi: Genel Sekreterin başkanlık ettiği ve denetim süreçlerinde yer almayan 2 kişinin üyesi olduğu toplam 3 kişiden oluşan komitedir.

Şikâyet: Gerçek veya tüzel kişilerin, HAK'ın helal akreditasyon faaliyetleri ile ilgili prosedürleri, politikaları, geçici veya sürekli personeli, akredite ettiği bir kurumun helal akreditasyon kapsamında yaptığı faaliyetler veya HAK etkinlikleri ile ilgili herhangi bir konuya ilişkin yaptıkları cevabı beklenen memnuniyetsizliği ifade eden başvurudur.

Şikâyet ve İtiraz Komitesi: Genel Sekreterin doğal Başkanı olduğu, oybirliği ile karar alan, şikâyet ve itirazları değerlendirip sonuca bağlayan komitedir.

Tanık denetimi: HUDK tarafından helal akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından HUDK müşterisinin sahasında gözlemlenmesidir.

Teknik Denetçi: İstenilen helal akreditasyon kapsamının belirli alan/alanlarında HUDK'nın teknik yeterliğini denetlemek üzere HAK tarafından görevlendirilen denetçidir.

Teknik Uzman: HAK tarafından görevlendirilen ve hususi bir uygulama alanı veya teknoloji konusunda teknik yeterliliğe sahip uzman kişidir.

Yönetim Kurulu (YK): İlgili mevzuatta tanımlandığı üzere Başkan ve dört üye olmak üzere toplam beş üyeden oluşan HAK'ın karar organıdır.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	4/12

4. UYGULAMA

4.1. Bilgi ve Belge Kontrolü

Akreditasyon başvurusu ve bu başvuruya istinaden yapılacak belge kontrol süreçleri, aşağıda belirtilen iki (2) temel aşamadan oluşur:

- Başvurunun alınması
- Doküman kabulü ve kontrolü

4.2. Akreditasyon Başvurusunun Alınması

Helal akreditasyon başvurusu, “Başvuru Formu” ve “Yetkili Kişi Bildirim Formu” aracılığı ile gerçekleştirilir. HUDK’yı temsil ve ilzama yetkili bir kişi tarafından gerekli bilgileri içerecek şekilde doldurulan ve imzalanan formlar HAK’a posta ile iletir. HUDK, Başvuru Formunda yer alan helal akreditasyon kapsamını belirleyerek açık bir şekilde tanımlamalıdır. HUDK, helal akreditasyon talep ettiği faaliyetlerini mevcut belgelendirilmiş müşteri firmalarını ve yürürlükte olan belgelendirme programlarını dikkate alarak net bir şekilde belirtmelidir.

Başvuru Formu ve Yetkili Kişi Bildirim Formunun HAK’a ulaşmasını takiben geçici bir proje dosyası oluşturulur.

Helal akreditasyon başvurusunda bulunan HUDK’nın ilgili helal akreditasyon standardına göre bir yönetim sistemi kurmuş olması ve bu sistemi en az altı (6) ay işletmiş olması ve HAK’a başvurduğu esnada uygunluk değerlendirme hizmeti verdiği en az 1 müşteri firması olmalıdır. Diğer bir ifadeyle, başvuracak HUDK’ların saha denetiminden önce HAK’a ibraz edebilecekleri tamamlanmış helal belgelendirme dosyaları/müşterileri olmak zorundadır (başvuru değerlendirme, tetkik süresi hesaplama, aşama 1-2 tetkikleri, raporlama ve karar gibi temel süreçleri içerecek şekilde).

Başvuru formu ve Yetkili Kişi Bildirim Formunun eksiksiz bir şekilde HAK’a ulaşmasının ardından HADB tarafından, bahse konu akreditasyon başvurusundan sorumlu olacak ve ilgili idari işlemleri takip edecek bir Proje Koordinatörü atanır.

Proje Koordinatörü, görevlendirilmesinin ardından proje dosyasını resmen oluşturur.

Daha sonrasında Proje Koordinatörü, sunulan bilgilerin istenilen kriterleri karşılayıp karşılamadığını kontrol eder. Başvuru bilgilerinin istenen şekilde olmadığı tespit edilmesi halinde durum HUDK’ya bildirilir ve ilgili bilgilerin düzeltilmesi için en fazla beş (5) iş günü süre verilir. Mücbir sebeplerden ötürü gerekli düzeltmeyi yapamayan HUDK’lara düzeltme için ilave beş (5) iş günü daha süre verilir. Bununla birlikte proje koordinatörü başvuruya dair kaynak değerlendirmesi gerçekleştirir. Kaynak değerlendirmesi yapılırken Proje Koordinatörü tarafından şu kriterler esas alınır:

- HUDK’nın akreditasyon talep ettiği alanda HAK’ın hizmet verip vermediği,
- Teknik uzman ve denetçi altyapısının yeterliliği,
- Başvuran kuruluşun teknik yeterliliğini değerlendirecek bir bilirkişi komitesine ihtiyaç olup olmadığı,

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	5/12

- Başvuran kuruluşun statüsünün ve çalışma/faaliyet yapısının HAK tarafından benimsenmiş politika ve prensiplere uygunluğu.

Yapacağı değerlendirmelere istinaden Proje Koordinatörü, “Bilgileri Gözden Geçirme Raporu” ve “Kaynak Yeterlilik Değerlendirme Raporu” hazırlayarak HADB’ye sunar.

Gözden geçirme sonucunun olumlu olması halinde, “Doküman Kabul ve Kontrol” sürecine geçilir ve HUDK’ya bildirim yapılır.

4.3. Doküman Kabulü ve Kontrolü

HUDK, HAK internet sitesinde bulunan “Doküman İletim Formunda (AKR-Fo-003)” yer alan belgeleri HAK’a iletir.

İletilen belgeler arasında HUDK adına imzalanan helal akreditasyon sözleşmesinin bulunmaması durumunda başvuru geçersiz kabul edilir.

HUDK’nın, talep edilen belgeleri “Doküman Kabul ve Kontrol” sürecine geçildiği bildirimiminin yapıldığı tarihten itibaren on beş (15) iş günü içerisinde HAK’a iletilmesi gerekmektedir. HUDK, bilgi ve belgelerini güncel tutmak ve belge özelinde meydana gelen her türlü değişiklikten HAK’ı haberdar etmekle yükümlüdür.

4.4. Akreditasyon Denetimi

Akreditasyon denetimi, aşağıda belirtilen temel faaliyetlerden oluşur:

4.4.1. Denetim Ekibinin Oluşturulması

Bilgi inceleme/doğrulama sonuçlarının olumlu olması ve akabinde Doküman Kabul ve Kontrol Sürecine geçiş onayının verilmesinin ardından HADB tarafından denetim ekibinin tesisi için hazırlıklar gerçekleştirilir.

Bu doğrultuda ekibin, en az bir (1) baş denetçi ve bir (1) İslami işler uzmanı olmak kaydıyla; denetçi, teknik denetçi, teknik uzman ve HAK Gözlemcisinden oluşması öngörülür. Akredite edilecek HUDK’nın faaliyet ve helal akreditasyon talebi kapsamına göre ekipte birden fazla denetçi, teknik uzman ve HAK Gözlemcisi yer alabilir.

HUDK, denetim ekibine karşı objektif delillere dayanan bir şikâyeti bulunması durumunda, HAK tarafından denetim ekibine ilişkin bilgilendirmenin yapılmasını müteakip en fazla on (10) iş günü içerisinde “Şikâyet ve İtiraz Süreci Usul ve Esasları Rehberine (AKR-Pr04-Rh-001)” uygun şekilde şikâyet başvurusunu HAK’a iletebilir. HUDK’nın denetim ekibinden şikâyeti olmadığına ilişkin bildirimini HAK’a iletilmesini takiben bir sonraki aşamaya geçilir.

4.4.2. Doküman Doğruluğunun ve İçeriğinin Yeterlilik Kontrolü

HUDK tarafından HAK’a iletilen doküman ve kayıtlar ofis denetiminden önce kurulan denetim ekibi tarafından incelenir ve kontrol edilir.

Doküman ve kayıtların doğruluk ve yeterlilik incelenmesi sonucunda denetim ekibi tarafından “Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporu” HADB onayına sunulur.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	6/12

Denetim ekibi, belgelerin doğruluğunun ve içerik açısından yeterliliğinin kontrolü esnasında dış kaynaktan bilgi talep edilmesinin gerektiğini tespit ederse bunu HADB'ye bildirir. Bu durumda; HAK tarafından belirlenmiş gerekli işlemler yürütülür. Dış kaynaklardan gelen değerlendirmeler “Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporuna” eklenir.

“Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporu” HADB tarafından onaylanır. HADB bu raporlarda yer alan bulgu ve değerlendirmeler ışığında başvurunun tamamen veya kısmen reddi/kabulü yönünde bir karar alabilir. Karar, gerekçeleri ile birlikte HUDK'ya bildirilir.

Denetim ekibi; doküman kontrolü sırasında tespit ettiği ve saha denetimine gidilmesine engel olması muhtemel eksikliklerin/uygunsuzlukların varlığı durumunda, bunları başvuru sahibi HUDK'ya bildirir ve giderilmesini talep eder. Uygunsuzlukların giderilmesi halinde denetim başlatılabilir.

Denetime engel teşkil edecek bu tip eksikliklerin/uygunsuzlukların bildirim tarihini takip eden dokuz (9) ay içerisinde giderilememesi halinde de HUDK'nın başvurusu olumsuz olarak sonuçlandırılır.

4.4.3. Ön Denetim (İhtiyari)

“Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporunun” hazırlanmasının ardından, proje koordinatörü HUDK ile iletişime geçerek ön denetim talep edip etmediğini sorar. HUDK'nın bu yönde bir talebi olması halinde, Proje koordinatörü ve baş denetçi tarafından belirlenen uygun takvime göre ön denetim tarihi kesinleştirilir.

Ön denetim, HUDK'nın helal belgelendirme sistematığının genel hatlarıyla analiz edildiği, akreditasyon sürecine ilişkin temel bilgilerin verildiği dar kapsamlı bir denetimdir. Ön denetimde tespit edilen sorunlara ilişkin çözüm önerisi getirilmez ve ön denetimin süresi iki (2) adam/günü geçemez.

Ön denetim, bir baş denetçi (veya bir denetçi) tarafından, gerekli görülmesi halinde bir HAK gözlemcisi ve teknik uzmanın da iştirakiyle gerçekleştirilir.

Ön denetim sırasında temel olarak HUDK'nın yönetim sisteminin uygulama esasları incelenir. Gerekli görülmesi durumunda, HUDK'nın ilgili birimleri ve diğer hususlar incelenebilir. Ön denetim tamamlandıktan sonra bir kapanış toplantısı yapılır ve tespit edilen uygunsuzluklar HUDK ile paylaşılır.

Ön denetim raporunun HUDK'ya iletiği tarihten itibaren en fazla on beş (15) iş günü içerisinde HUDK, akreditasyon sürecine devam edip etmeyeceğine ilişkin kararını HAK'a yazılı olarak bildirmelidir.

4.4.4. Akreditasyon Denetimi

Ön denetim talebinin olmaması halinde, doküman kontrol sürecinin neticesinde saha denetimine gidilmesinin onaylanmasını takiben HUDK'ya Denetim Tarihi Teklif Formu iletilir.

HUDK, tarih teklifinin yapılmasının ardından beş (5) iş günü içerisinde ya teklifi kabul etmeli ya da yeni tarih teklif etmelidir. Tarihin netleşmesini takiben HUDK, saha denetimi için gerekli hazırlıkları zamanında yapmalı ve saha denetiminin en kısa sürede organize edilebilmesi için Proje Koordinatörü ve denetim ekibi ile iletişim halinde olmalıdır.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	7/12

Başvuran HUDK'nın başvuru tarihinden itibaren bir (1) yıl içerisinde hazır olmaması nedeni ile denetim gerçekleştirilemez ise başvuru dosyası kapatılır. Ön denetim (gerçekleştirilmiş ise) için harcanan süre de bu süreye dâhildir. HUDK, dosyanın bu sebepten dolayı kapanmasının ardından, sadece başvuru bedellerini tekrar ödemesi kaydıyla, üç (3) ay içerisinde yeniden başvuruda bulunabilir. Üçüncü aydan sonra başvuracak HUDK'larda süreç en başından başlatılır.

4.4.5. Düzeltici Faaliyet Takibi

HUDK, denetim sırasında tespit edilen uygunsuzlukların kendisine bildirilmesinin ardından hazırlayacağı düzeltici faaliyet takvimini en fazla on (10) iş günü içerisinde HAK'a sunar.

Baş denetçi, HUDK tarafından iletilen takvimi inceler ve onay verir. Verilen onaya istinaden HUDK, bahse konu takvimde öngördüğü düzeltici faaliyetleri yapmaya başlar. Baş denetçinin takvimi uygun görmemesi halinde HUDK yeni bir takvim hazırlar ve baş denetçinin yeniden değerlendirmesi için HAK'a iletir.

4.4.5.1. Takip Denetimi (Gerekli ise)

En fazla üç (3) ay içerisinde tamamlanması beklenen düzeltici faaliyetler, temel olarak delil incelemesi ve yerinde takip denetimi olmak üzere iki yolla izlenir. Delil incelemesinde HUDK, söz konusu uygunsuzluğunun düzeltici faaliyet sonucunda giderildiğine ilişkin delilleri (bilgi, belge vb.) denetim ekibine iletir. Akreditasyon denetimini yapan ekip, bu delilleri inceler. Denetim ekibince gerekli görülmesi halinde, düzeltici faaliyetlerin tamamının tamamlanmasının ardından HUDK'ya denetime gidilir ve uygunsuzlukların giderilip giderilmediği yerinde incelenir.

Takip denetimi, standart bir akreditasyon denetimindeki prensipler ışığında planlanır ancak kapsam itibarıyla yalnızca uygunsuzluk sebebi hususlarla sınırlanır. Takip denetimi sonucunda uygunsuzlukların halen var olduğuna kanaat getirilirse, denetim ekibinin görüşü doğrultusunda uygunsuzlukların ilgilendirdiği kapsamda veya tüm kapsamlarda denetim olumsuz sonuçlandırılır.

Takip denetimi sonucunda denetim ekibi, denetim bulgularını ve değerlendirmelerini içeren bir "Düzeltilici Faaliyet ve Takip Denetimi Tutanağı" hazırlar ve Akreditasyon Denetim Raporu ile beraber son halini Rapor Değerlendirme Komitesi'ne sunar.

4.4.6. Denetim Raporunun Değerlendirilmesi

Baş denetçinin Akreditasyon Denetim Raporunu hazırlamasının ardından, bahse konu raporu incelemek üzere bir Rapor Değerlendirme Komitesi kurulur.

Rapor Değerlendirme Komitesi, baş denetçi tarafından hazırlanan Raporu Proje Koordinatörü aracılığıyla alır ve inceler. Komite tarafından onaylanan rapor nihai halini almış olur. Nihai raporun bir örneği, Proje Koordinatörü tarafından HUDK'ya da iletir.

4.4.7. Raporun Karar için Yönetim Kuruluna Sunulması

Rapor Değerlendirme Komitesi, yapacağı tüm faaliyetlerde oybirliği ile karar alır. Komite tarafından oluşturulan Nihai Değerlendirme Raporu ve diğer gerekli tüm bilgi ve belgelerden oluşan HUDK dosyası Genel Sekreterlik tarafından Yönetim Kuruluna sunulur.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	8/12

4.5. Helal Akreditasyon Kararı

4.5.1. Helal Akreditasyon Kararı Hazırlık Aşaması

YK üyeleri Genel Sekreterlik tarafından sunulan dosyayı inceler. İncelemenin bitmesinden sonra gerçekleştirilecek YK Toplantısında helal akreditasyon kararı alınır.

4.5.2. Helal Akreditasyon Kararının Alınması

HUDK dosyasını inceleyen YK üyeleri, akreditasyon başvurusunu karara bağlamak üzere YK Başkanı başkanlığında toplanır. YK, akreditasyon kararı vermeye yetkili tek organdır.

Eğer YK helal akreditasyon kararını *kabul* yönünde verir ise, helal akreditasyon kararının verilmesi ile eş zamanlı olarak HUDK, akredite kuruluşlar listesine kaydedilir ve akredite olduğu kapsamlar ve helal akreditasyon geçerlilik süresi belirtilmek üzere HAK'ın internet sitesinde güncel durumu yayımlanır.

Benzer şekilde YK, helal akreditasyon kararını *ret* yönünde de verebilir. Ret kararı HUDK'ya bildirilir. HUDK, akreditasyon kararına muhtemel bir itirazını, Şikâyet ve İtiraz Süreci Usul ve Esasları Rehberinde (AKR-Pr04-Rh-001) belirlenen şartlar çerçevesinde yapabilir.

4.5.3. Karar Bildirim

YK tarafından kabul kararının alınması halinde HAK helal akreditasyon sertifikası HUDK'nın başvuruda belirtilen adresine iletilir. İletilen sertifikasyonda, HUDK'nın kilit faaliyet yürütülen lokasyonlarının tamamının adresleri ve akreditasyon kapsamı açıkça belirtilir.

HAK helal akreditasyon sertifikasında akreditasyonun başlangıç tarihi olarak karar tarihi yazılır. Sertifikanın geçerlilik süresi, (gözetim denetimlerinin olumlu sonuçlanması halinde) karar tarihinden itibaren altmış (60) aydır.

Helal Akreditasyon Sertifikası iki nüsha (Türkçe ve İngilizce) hazırlanır ve HAK internet sayfasında yayımlanır. Helal Akreditasyon Sertifikasında değişiklik olduğunda; değişiklik olduğunda; gerekli güncellemeler yapılır, ilgili taraflar bilgilendirilir ve güncellenen sertifika HAK internet sayfasında yayımlanır.

YK tarafından ret kararı verildiği durumlarda ise, HUDK'nın başvuruda belirtilen adresine ret bildirimini iletilir.

4.6. Karar Sonrası Süreçler

4.6.1. Gözetim Denetimi

Gözetim denetimleri temel olarak altmış (60) aylık helal akreditasyon çevrimi içerisinde gerçekleştirilen ofis denetimini ve tanık denetimini kapsar. Ofis denetimi kapsamında;

- HUDK'nın yönetim sistemi kapsamındaki dokümantasyonunun kontrolü,
- HUDK'nın faaliyetlerine ilişkin bildirimlerinin gözden geçirilmesi,
- HUDK'nın iç tetkikleri,

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	9/12

- HUDK'nın Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantıları,
- HUDK'nın şikâyetleri ele alışı,
- Çıkar çatışması doğurabilecek hallere ilişkin analizler ve HUDK'nın bu yöndeki politikaları,
- Gerek bir önceki denetimdeki uygunsuzluklara ilişkin, gerek HUDK'nın iç tetkiki vb. sonrasında gerçekleştirilen düzeltici faaliyet kayıtları,
- HUDK'nın tarafsızlık yönetimi,
- HUDK'nın personel yeterliliği ve yetkinliği,
- HUDK'nın tüzel kişiliği ve/veya organizasyon yapısı (varsa gelen değişikliklerle ilgili),
- HUDK'nın performans kayıtları,

ele alınır.

Tanık denetiminde ise, yukarıda sayılan hususlara ilaveten, HUDK'nın helal akreditasyon kapsamındaki uygunluk değerlendirme faaliyetlerine tanıklık edilmesi söz konusudur.

Altmış (60) aylık helal akreditasyon çevrimi süresinde HAK tarafından her yıl en az bir (1) ofis ya da tanık denetimi yapılır. HAK, ofis ve tanık denetimlerini, ilgili rehberlerinde tanımladığı üzere bildirimlessiz de gerçekleştirebilir. İlk gözetim denetimi, helal akreditasyon kararını takip eden ilk on iki (12) ay içerisinde gerçekleştirilir.

Gözetim denetimi kapsamında, HUDK'nın merkezi ve kilit faaliyetlerini yürüttüğü şubeler her zaman yer alır. İlave olarak, HAK tarafından gerekli görülürse; HUDK'nın helal akreditasyon kapsamı içerisindeki faaliyetlerini sürdürdüğü diğer şubeleri ve belgelendirme faaliyetlerinde bulunduğu firmalar da gözetim denetimi kapsamında yer alabilir.

Akredite bir HUDK'nın faaliyetleri, belgeli müşteri firmaları, tetkik ekibi üyeleri vb. hakkında şikâyet alınması durumunda planlanan gözetimlerin dışında olağandışı denetim (*ilave gözetim denetimi veya şikâyet doğrulama denetimi*) süreçleri de yürütülebilir. HAK bu kapsamdaki denetimleri ofis veya tanık denetimi olarak gerçekleştirebilir.

HAK, HUDK'ya yapacağı gözetimi, helal akreditasyon kapsamının genişletildiği durumlarda söz konusu genişletmeye yönelik denetimle birleştirebilir.

4.6.1.a. Bildirimli Gözetim:

Her yıl en az bir (1) kez gerçekleştirilecek gözetim denetimi, bildirimli olarak gerçekleştirilir ise "Ofis Denetiminin Planlanması" süreci ile başlar. Bildirimli denetimlerde ilk akreditasyon denetiminde tanımlı olan düzeltici faaliyet ve raporlama süreleri uygulanır.

4.6.1.b. Bildirimsiz Gözetim:

Bildirimsiz gözetim denetimleri kapsamında HUDK'ya denetim ekibi ve tarihe ilişkin herhangi bir bildirim yapılmadan ziyaret gerçekleştirilir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	10/12

Bildirimsiz denetimler de “Ofis Denetiminin Planlanması” süreci ile başlar. Ancak, bildirimsiz denetim için HUDK’ya herhangi bir resmi bildirim ve/veya onay formu gönderilmez.

4.6.2. Askıya Alma

Helal akreditasyonun askıya alınması; HUDK’nın talebi üzerine askıya alma ya da doğrudan HAK tarafından askıya alma şeklinde iki türlü söz konusu olabilir. Bu süreci ilgilendiren esaslar ve diğer tüm kurallar HAK tarafından hazırlanan uygulama dokümanlarında ve ilgili mevzuatta belirtilir.

4.6.3. Kapsam Değişimi

Helal akreditasyon kapsamında, daraltma ve genişletme şeklinde iki (2) temel değişim söz konusu olabilir.

Kapsam daraltma, HUDK’nın talebi üzerine ya da doğrudan HAK tarafından gerçekleştirilebilir. Kapsam genişletme ise mevcut helal akreditasyon kapsamına yeni bir kapsamın eklenmesi için HUDK’nın başvurmasına dayanır. Kapsam genişletme sonucunda mevcut sertifikanın son geçerlilik tarihi değişmez.

Bu süreci ilgilendiren esaslar ve diğer tüm kurallar HAK tarafından hazırlanan uygulama dokümanlarında ve ilgili mevzuatta belirtilir.

4.6.4. Geri Çekme

Helal akreditasyonun geri çekilmesi; HUDK’nın talebi üzerine geri çekme ya da doğrudan HAK tarafından geri çekme şeklinde iki türlü söz konusu olabilir. Bu süreci ilgilendiren esaslar ve diğer tüm kurallar HAK tarafından hazırlanan uygulama dokümanlarında ve ilgili mevzuatta belirtilir.

4.6.5. Helal Akreditasyonun Yenilenmesi

HUDK helal akreditasyon sertifikasının yenilenmesini talep ettiği takdirde, akredite edildiği tarihten itibaren altmışıncı (60) ayın bitiminden en az altı (6) ay evvel “Yenileme Talep Formunu” HAK’a iletmış olmalıdır. HUDK bu formu eksiksiz doldurmakla yükümlüdür.

Bu başvurunun uygun bir şekilde yapılması üzerine Proje Koordinatörü tarafından helal akreditasyonun yenilenmesine ilişkin bir talep dosyası hazırlanır.

HUDK helal akreditasyonunun yenilenmesi talebini altmış (60) aylık sürenin bitiminden altı (6) ay önce HAK’a iletmemiş olursa, proje koordinatörü tarafından HUDK’nın yenileme başvurusunun bulunmadığının teyidi alınarak helal akreditasyon süresinin bitiminde dosya kapatılır.

Yenileme denetiminin, çevrimin elli yedinci (57) ayında gerçekleştirilmesi öngörülür. Yenileme başvurusunun HUDK tarafından geç yapılması, yenileme denetiminin altmış (60) aylık çevrim içinde HUDK kaynaklı sebeplerden ötürü yapılamaması gibi durumlarda HUDK helal akreditasyon statüsünü kaybeder.

Yenileme denetimi, kural olarak ilk helal akreditasyon denetimi gibi planlanır, gerçekleştirilir ve raporlanır. İlk akreditasyon denetimi için geçerli olan düzeltici faaliyet süreleri yenileme denetimleri için de aynen geçerli olur.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	11/12

Yenileme talebinde bulunan HUDK'ya yapılan gözetimlerde elde edilen tecrübeler/bulgular dikkate alınarak, yenileme denetimi kapsamı ve bu kapsamda ziyaret edilmesi öngörülen şube/lokasyon/tetkik sahası sayısı her bir kapsam için ilk akreditasyon denetimindeki sayının azami ¼'üne düşürülebilir.

Helal akreditasyonun sona ermesi durumunda HUDK'nın ismi ve akreditasyon bilgileri HAK internet sayfasından çıkartılır, ilgili tüm taraflara bilgilendirme yapılır. Bu durumda HUDK, tekrar akredite olmak istediği takdirde ilk helal akreditasyon başvurusu gibi başvurusunu yapar.

4.7. Şikâyet ve İtirazlar

4.7.1. Şikâyetlerin Yapılması

HAK tarafından akredite edilmiş HUDK'ların akredite edildikleri kapsamla ilgili işlemleri veya bu kapsam dâhilinde sundukları hizmetleri şikâyete konu olabilir.

Şikâyetler; akredite edilmiş HUDK'lar, akredite edilmiş hizmetleri kullanan müşteri firmalar veya özel kişiler tarafından yapılabilir.

Prensip olarak, HUDK'larla ilgili şikâyetlerin öncelikle HUDK'ya yönlendirilmesi esastır. Buna rağmen sonuç elde edilememesi durumunda HAK'a şikâyette bulunulabilir. Bununla beraber, HUDK'nın HAK tarafından belirlenmiş ve kamuoyunun erişimine açılmış helal akreditasyon kurallarını ihlal ettiğine yönelik şikâyetler doğrudan HAK'a iletilebilir.

Şikâyetlerde şu iki husus esastır:

- Şikâyet konusu HUDK işlemlerinin delillere dayalı olması
- Şikâyet konusunun ve bununla alakalı delillerin kuruluşun akredite olduğu kapsamla ilgili olması

Doğrulanamayan bilgilere dayanarak yapılan şikâyetlere istinaden HUDK'ya herhangi bir işlem yapılmaz.

4.7.2. İtirazların Yapılması

İtiraz, yalnızca HAK'ın aldığı AKREDİTASYON KARARINA yapılabilir.

Diğer bir ifadeyle, HAK Yönetim Kurulu'nun aldığı helal akreditasyon kararlarından başka bir husus itiraz konusu olamaz.

HAK'ın aldığı helal akreditasyon kararına karşı yapılacak itiraz, karar bildirim tarihinden itibaren otuz (30) iş günü içerisinde yapılmalıdır.

Belge Geçmişi:

Sayfa No:	Revizyon No:	Revizyon Nedeni:
Tanımlar	01	Mevcut tanımlarda ifade değişiklikleri yapılmış, ayrıca "Helal Akreditasyon Kapsamı" tanımı eklenmiştir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Rh-003-Rv01
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	10.03.2020/Rv01
		Sayfa No:	12/12

4-5	01	HUDK'ların helal akreditasyon başvurusu için temel koşullar olan "formların ıslak imzalı olarak HAK'a teslim edilmesi, asgari helal belgeli müşteri sayısı ve yönetim sistemi" şartları daha açık bir şekilde izah edilmiştir.
5	01	HUDK'nın iletceği belgelerin açıkça anlatıldığı ilgili HAK dokümanına atıfta bulunulmuştur.
6	01	<u>Doküman kontrolü sırasında</u> tespit edilen ve saha denetimine gidilmesine engel unsurların giderilmesi için HUDK'ları bağlayan 15 iş günü şartı kaldırılmıştır. HUDK'nın başvurusu olumsuz olarak sonuçlandırılması için denetime engel teşkil edecek eksikliklerin/uygunsuzlukların bildirim tarihini takip eden dokuz (9) ay içerisinde giderilememesi şartı tanımlanmıştır.
6	01	Ön denetimlerin uygulama kapsamı tadil edilmiştir.
9	01	HUDK'ya yapılacak gözetimin, helal akreditasyon kapsamının genişletildiği durumlarda söz konusu genişletmeyle ilgili denetimle birleştirilebileceğine dair ilave yapılmıştır.
10	01	Kapsam genişletme sonucunda mevcut sertifikanın son geçerlilik tarihinin değişmeyeceğine dair ilave yapılmıştır. Ayrıca askıya alma ve geri çekme prosedürlerine ilişkin detayların ulusal mevzuata da dayanacağı hususu eklenmiştir.
11	01	Şikâyet başvurusunda bulunabilecek taraflar arasında sayılan "kuruluşlar" ifade olarak "müşteri firmalar" şeklinde değiştirilmiştir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------